

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Waarom (ik denk dat) een deelzin slechts één voorzetselvoorwerp kan bevatten

Broekhuis, Hans

published in
Nederlandse Taalkunde
2019

document version
Peer reviewed version

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Broekhuis, H. (2019). Waarom (ik denk dat) een deelzin slechts één voorzetselvoorwerp kan bevatten: Een antwoord aan Ina Schermer-Vermeer. *Nederlandse Taalkunde*, 24(1), 15-25.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:
pure@knaw.nl

Waarom (ik denk dat) een deelzin slechts één voorzetselvoorwerp kan bevatten.

Een antwoord aan Ina Schermer

Hans Broekhuis

Abstract:

Schermer-Vermeer (this volume) claims that grammatical models have played a decisive role in answering the question as to whether a simple clause may contain more than one prepositional object. Although I believe that theoretical considerations can be very useful in deciding among competing hypotheses, this reply article shows that Schermer-Vermeer is wrong in arguing that my earlier conclusion that there can be at most one PP-object in a clause is forced upon me by two hypotheses found in (certain versions of) the generative framework, namely (i) the unaccusativity hypothesis and (ii) the hypothesis that verbs can take at most two internal arguments.

Keywords: prepositional object, comitative PP, argument structure, adjunct tests, theoretical bias

1. Inleiding

In deze bijdrage probeer ik antwoord te geven op de vraag die Schermer-Vermeer (SV) in haar bijdrage stelt, waarbij ik zowel aandacht besteed aan mijn eigen overwegingen om aan te nemen dat er maximaal één voorzetselvoorwerp (VZV) per deelzin kan zijn, als op de theorie-interne overwegingen die tot een dergelijke conclusie zouden kunnen leiden. Tevens zal ik in deze bijdrage kort reageren op Coleman (2014) en Vandeweghe (2014).¹

2. Het centrale argument van Schermer

SV bespreekt in haar bijdrage de discussie tussen Vandeweghe c.s. en mijzelf over de status van de *met*-PP in voorbeelden als (1a). Vandeweghe & Devos (2003) betogen dat we in (1a)

¹ Gezien de laatste alinea van §2 van haar artikel lijkt SV te denken dat ik alle argumenten in Vandeweghe (2014) afwijs, maar het tegendeel is waar. Het is in ieder geval goed erop te wijzen dat het materiaal op *Taalportaal.org*, waarnaar zij verwijst als Broekhuis & Corver (2017), zoals ook op het taalportaal vermeld wordt, inhoudelijk identiek is aan dat in Broekhuis et al. (2015) en dateert van vóór juni 2014 (zie het

met twee VZV-en te maken hebben. De twee VZV-en verschillen in status: de *over*-PP verwijst naar de entiteit waarop de werking uitgedrukt door het werkwoord gericht is en wordt daarom *inhoudsobject* genoemd; de *met*-PP verwijst naar een tegenspeler van het subject en wordt daarom *partnerobject* genoemd. Vandeweghe & Devos stellen dat de semantische rollen van de twee PP's goed te vergelijken zijn met die van de twee nominale voorwerpen in (1b) en dit motiveert hun hypothese dat de twee PP's in (1a) ook beide de status van voorwerp hebben; Vandeweghe (2014:11) meent dat dit de nulhypothese is en dat de bewijslast daarom ligt bij diegenen die deze hypothese verwerpen.

- (1) a. Jan discussieerde met zijn collega over het werk.
- b. Jan vertelde Peter zijn verhaal.

In Broekhuis (2004) heb ik onder meer een kort overzicht van de literatuur over het VZV gepresenteerd waarbij ik uitga van twee hypothesen. De eerste hypothese is dat een werkwoord ten hoogste twee interne argumenten selecteert (voortaan: 2IA-hypothese); deze hypothese ligt niet direct voor de hand omdat er gemakkelijk potentiële tegenvoorbeelden voor te vinden zijn en ik doe dan ook mijn best voor dergelijke gevallen een alternatieve verklaring te bieden. De tweede hypothese is gegeven als (2a) en deze hypothese is natuurlijk in directe tegenspraak met de veronderstelde nulhypothese van Vandeweghe & Devos in (2b). In de tijd dat ik mijn artikel schreef was ik niet bekend met het artikel van Vandeweghe & Devos en het heeft nog tien jaar geduurd voordat ik begon deel te nemen aan de discussie over de vergelijking tussen de twee hypothesen; zie (in volgorde van schrijven) Coleman & Delorge (2010), Broekhuis (2014), Coleman (2014) en Vandeweghe (2014).

- (2) a. 1VZV-hypothese: een werkwoord selecteert ten hoogste één VZV
- b. 2VZV-hypothese: een werkwoord selecteert ten hoogste twee VZV'en

De discussie tussen Vandeweghe c.s. en mijzelf richt zich niet op de 2IA-hypothese, wat wellicht het duidelijkst verwoord is in Vandeweghe (2014:11): 'Er is tussen Coleman,

voorwoord). Het huidige artikel is dus de eerste gelegenheid waarbij ik kans zie om op de twee genoemde artikelen te reageren.

Vandeweghe en Broekhuis geen betwisting over het axioma van maximaal twee objecten per zin'. Deze observatie is van belang omdat SV in §4 van haar bijdrage suggereert dat de 2IA-hypothese voor mij een belangrijke reden is om de 2VZV-hypothese af te wijzen, terwijl deze helemaal niet ter discussie heeft gestaan. SV brengt mijn afwijzing van de 2VZV-hypothese verder in verband met de door mij voorgestelde classificatie van werkwoorden met nominale argumenten: zie haar bespreking van haar voorbeelden in (9) en (10), hieronder herhaald als (3). Omdat *gaan* en *zijn* onaccusatieve werkwoorden zijn, is het subject van de zin een intern argument. Als ik nu zou aanvaarden dat de *met*-PPs partnerobjecten zijn, moet ik concluderen dat deze voorbeelden drie interne argumenten hebben: de 2IA-hypothese is dus niet verenigbaar met de veronderstelde onaccusativiteit van *gaan* en *zijn*, zodat één van de twee aannames opgegeven moet worden.

- (3) a. Jan ging met zijn collega in discussie over het werk.
b. Jan is het met zijn collega eens over de prijs.

Het argument van SV is gebaseerd op de vooronderstelling dat de zinnen in (3) naast het vermeende partnerobject (de *met*-PP) ook nog een inhoudsobject hebben, waarbij ik aanneem dat zij *in discussie gaan* en *eens zijn* analyseert als werkwoordelijke uitdrukkingen die een VZV selecteren. Voordat we uit de voorbeelden in (3) conclusies kunnen trekken over de verenigbaarheid van de 2IA-hypothese en de onaccusatieve status van *gaan/zijn*, moeten we echter eerst bekijken hoe een generatieve analyse van de werkwoordelijke uitdrukkingen in (3) eruit zou zien. De cruciale observatie is dat *gaan* en *zijn* werkwoorden zijn die een predicatief complement (kunnen) nemen: vgl. *Jan gaat/is dood*. De huidige generatieve standaardanalyse van dergelijke constructies is als gegeven in (4a): (i) het werkwoord neemt een PredP als complement die bestaat uit een predicaat en een logisch subject die verbonden worden door een Pred-hoofd (dit is de incarnatie van wat eerder een *small clause* werd genoemd); (ii) omdat het werkwoord onaccusatief is, ondergaat het logische subject vervolgens verplaatsing naar de subjectpositie van de zin, waar het nominatief toegekend krijgt, waardoor het als subject van de zin gaat fungeren. De voorbeelden in (4b-c) laten zien dat de voorbeelden in (3) op dezelfde wijze geanalyseerd kunnen worden.

- (4) a. Jan_i gaat/is [_{PredP} t_i Pred [_{AP} dood]].
 b. Jan_i ging met zijn collega [_{PredP} t_i Pred [_{PP} in discussie over het werk]].
 c. Jan is het met zijn collega [_{PredP} t_i Pred [_{AP} eens over de prijs]].

Het door SV gegeven argument gaat dus alleen op als we *in discussie gaan* en *eens zijn* analyseren als atomaire werkwoordelijke uitdrukkingen die een VZV selecteren. De in (4b-c) gegeven analyse daarentegen staat een benoeming van de *met*-PPs als VZV niet in de weg, want ook dan zouden deze analyses volkomen in overeenstemming zijn met de 2IA- en 1VZV-hypothese en bovendien vooronderstellen ze dat *gaan* en *zijn* onaccusatief zijn.

3. Waarom ik denk dat 1VZV-hypothese juist is: de *en doet-dat* test

De bespreking in de vorige paragraaf laat zien dat SV niet heeft kunnen aantonen dat mijn verwerping van de 2VZV-hypothese gebaseerd is op theorie-interne overwegingen. Die hebben hierbij voor mij dan ook geen rol gespeeld; mijn afwijzing is gebaseerd op empirische overwegingen, waarbij de zogenaamde *en-doet-dat*-test een belangrijke rol speelt. Deze test kan volgens Broekhuis (2004: 108) gebruikt worden om het VZV *op haar vriend* te onderscheiden van de bijwoordelijke bepaling *op het station*.

- (5) a. Marie wachtte op haar vriend. [voorzetselvoorwerp]
 a'. *Marie wachtte en zij deed dat op haar vriend.
 b. Marie wachtte op het station. [bijwoordelijke bepaling]
 b'. Marie wachtte en zij deed dat op het station.

Nu is het zo dat SV het gebruik van deze test afwijst omdat deze omstreden zou zijn (zie voetnoot 2) en omdat het noch een voldoende, noch een noodzakelijke voorwaarde voor VZV-schap zou zijn. Dat deze test geen voldoende voorwaarde is voor VZV-schap was eerder al besproken in Schermer-Vermeer (2006: 151) en kan eenvoudig geadstrueerd worden aan de hand van de voorbeelden in (6), waarbij (6b-c) in iets gewijzigde vorm overgenomen zijn van SV zelf.

- (6) a. *Jan heeft gedronken en hij deed dat een biertje. [direct object]
 b. *Jan deed het bericht mee en hij deed dat (aan) de burgemeester. [indirect object]
 c. *Jan is gewandeld en hij deed dat naar Groningen. [predicatief complement]

SV heeft er volstrekt gelijk in dat de test faalt voor *alle* elementen die door het werkwoord geselecteerd worden, dus zowel voor objecten als predicatieve complementen. Dit is dan ook precies wat deze test volgens Broekhuis (2004: 108) laat zien:²

VZV-en kunnen ook onderscheiden worden van de adverbiale PPs met behulp van de *en-doet-dat*-test: wanneer zinnen met een PP geparafraseerd kunnen worden met behulp van een nevenschikte ... *en PRONOMEN doet dat PP-zin*, dan hebben we te maken met een adverbiale PP; zinnen met een VZV kunnen niet op deze wijze geparafraseerd worden. De reden dat VZV-en niet in een *en-doet-dat*-zin kunnen voorkomen is dat de constituent *doet dat* verwijst naar de VP, d.w.z. het werkwoord en al zijn complementen.

Ik heb dus helemaal niet geclaimd dat het niet passeren van de *en-doet-dat*-test een voldoende voorwaarde voor VZV-schap is: de onaanvaardbaarheid van de voorbeelden in (5) en (6) is precies wat verwacht wordt op grond van het feit dat de geïsoleerde constituenten alle deel uitmaken van de VP. Dat de *met*-PPs in (7) de *en-doet-dat*-test passeren, kan daarom wel degelijk gezien worden als een reden om de comitatieve *met*-PPs in constructies als (7) als bijwoordelijke bepalingen te analyseren.³

² Volgens Vandeweghe en Coleman (2011) meet de *en-doet-dat*-test iets heel anders, ‘namelijk of de zin ook al betekenisvol is zonder de geïsoleerde constituent’. Deze uitspraak wordt gelogenstraft door de standaardvoorbeelden in (5). Vandeweghe en Coleman stellen ook een alternatieve test voor, namelijk parafraze met een specificerende *en wel*-zin; deze test is echter niet bruikbaar om complementen van adjuncten te onderscheiden doordat we hier te maken hebben met elliptische zinnen, vgl. *Jan heeft (iets) gedronken en wel ~~Jan heeft een biertje gedronken~~*; cf. De Vries (2006/2009) en Broekhuis & Corver (te verschijnen). Dit punt was al gemaakt in Broekhuis (2014).

³ SV geeft ook aan dat er gevallen zijn waarin bijwoordelijke bepalingen de *en doet-dat*-test niet passeren. Hiervoor kunnen tal van redenen zijn: negatie is bijvoorbeeld uitgesloten omdat die aanleiding geeft tot een contradictie, vgl. *Jan komt en hij doet het (=komen) niet*. Hetzelfde geldt voor gevallen waarin (vermeende) VZV-en de test wel passeren; die zullen van geval tot geval bekeken moeten worden. Merk verder op dat SV’s voorbeeld **Jan bibberde en deed dat van de kou* volkomen aanvaardbaar is wanneer we een subjectpronomen toevoegen zoals vereist wordt door mijn formulering van de test (zie het citaat in de hoofdtekst): *Jan bibberde en hij deed dat van de kou*.

- (7) a. Jan wandelde met Marie.
a'. Jan wandelde en hij deed dat met Marie
b. Jan trouwde met Marie
b'. Jan trouwde en hij deed dat met Marie.

Er zijn meer empirische redenen om aan te nemen dat de 2VZV-hypothese onjuist is. Zo werd in Broekhuis (2004: noot 4) al gewezen op het feit dat er reden is om de 1VZV-hypothese verder aan te scherpen: een werkwoord selecteert ten hoogste één PP-complement. De reden hiervoor is dat de voorbeelden in (8) laten zien dat het indirect object in zijn omschreven vorm wel kan verschijnen met een direct object maar niet met een VZV (zie Neeleman & Weerman 1999: §5.4.4).

- (8) a. (aan) iemand iets vragen
b. (*aan) iemand om iets vragen

4. Twee andere controversiële testen

SV maakt ook bezwaar tegen het gebruik van de volgordetest (een VZV gaat normaal gesproken niet aan een direct object vooraf) omdat deze omstreden zou zijn. Zij gaat hierbij voorbij aan het feit dat Broekhuis (2014) vrijwel geheel gewijd was aan het weerleggen van de argumenten tegen deze test in Coleman & Delorge (2010) en het feit dat Vandeweghe (2011: 92-3) deze test wel degelijk lijkt te aanvaarden: 'de generalisatie van Broekhuis [blijft] overeind als een belangrijke syntactische wetmatigheid, namelijk dat in de combinatie met een nominaal object het VZV "opgesloten" wordt tussen het nominale object en de V-pool'. Vandeweghe (2011) merkt echter terecht op dat het feit dat deze generalisatie geldt voor het inhoudsobject niet noodzakelijk impliceert dat hij ook moet gelden voor het vermeende partnerobject: zo niet, dan is de generalisatie ook niet relevant voor de evaluatie van de concurrerende 1VZV- en 2VZV-hypotheses. Ik accepteer deze conclusie en zal daarom deze generalisatie hier niet verder bespreken.

Broekhuis (2014) besluit met een korte opmerking over de modificatie van comitatieve *met*-PPs door *samen*. Vandeweghe (2011) en Vandeweghe & Coleman (2011) stellen dat dergelijke modificatie alleen mogelijk is als de *met*-PP een bijwoordelijke bepaling is.

- (9) a. Jan wandelde (samen) met Marie naar de dierentuin. [bijwoordelijk bepaling]
b. Jan trouwt morgen (*samen) met Marie. [voorzetselvoorwerp]

Ik meende hieruit te mogen concluderen ‘dat we nu de beschikking hebben over een nieuwe test [...] om de syntactische status van de *met*-PPs te helpen bepalen: als de *met*-PP gemodificeerd kan worden door *samen*, hebben we ondubbelzinnig te maken met een adverbiale bepaling; wanneer dit niet mogelijk is, dan kunnen we te maken hebben met een [VZV].’

- (10) a. Jan bespreekt het probleem met Peter.
a'. Jan bespreekt het probleem samen met Peter
b. Jan praat met Peter over het probleem.
b'. Jan praat samen met Peter over het probleem.

De aanvaardbaarheid van (10a', b') laat ‘daarom ondubbelzinnig zien dat de *met*-PPs in (10a&b) adverbiale bepalingen zijn. En dit laat op zijn beurt zien dat we kunnen concluderen dat de hypothese dat werkwoorden ten hoogste één [VZV] kunnen nemen voorlopig overeind blijft.’ Ik dacht dat dit het eind van het verhaal was, maar Vandeweghe (2014) laat zien dat *samen met*-PPs niet altijd samenvallen met die *met*-PPs die hij als partnerobject analyseert. Dit blijkt o.m. uit de betekenis maar ook uit het feit dat de twee typen samen kunnen voorkomen in een en dezelfde deelzin, zoals blijkt uit voorbeeld (11) uit de 8^e, herziene druk van Vandeweghe's *Grammatica van de Nederlandse zin* uit 2013, die ik niet geraadpleegd had voor mijn artikel uit 2014.

- (11) Samen met de erfgenamen heeft de notaris de kwestie met zijn confraters besproken.

Vandeweghe concludeert hier terecht uit dat we uit de voorbeelden in (10a', b') niet mogen concluderen dat de werkwoorden *praten en bespreken* geen partnerobject kunnen nemen. De *samen*-test is op zijn best bruikbaar om te laten zien dat iets *niet* een bijwoordelijke bepaling kan zijn: *met Marie* moet geanalyseerd worden als VZV in (9b). Dit impliceert dat de *samen*-test weinig zegt over de *met*-PP in (9a): dit is een bijwoordelijke bepaling als *samen* aanwezig is maar zou ook best een partnerobject kunnen zijn als *samen* niet aanwezig is, wat wellicht ook te ondersteunen zou zijn met de aanvaardbaarheid van de volgende zin:

(12) Jan is (samen) met Marie met de kinderen gaan wandelen.

Toch nemen Vandeweghe c.s. niet aan dat *met de kinderen* fungeert als partnerobject in (12), wellicht omdat het werkwoord *wandelen* niet voldoet aan de eis uit Schermer-Vermeer (2006: 158) dat het inherent reciproque is; zie ook Coleman (2014: 123) en Vandeweghe (2014: 6). Als inherente reciprociteit inderdaad een vereiste is voor het aannemen van een partnerobject, dan laat de aanvaardbaarheid van (12) zien dat het mogelijk is om twee comitatieve *met*-PPs per zin te hebben, wat dan de volgende stelling in Vandeweghe (2014: 10) weerlegt: ‘Bij twee *met*-constituenten die samen in één zin voorkomen, is er noodzakelijk één met de functie van (comitatieve) adverbiale bepaling, en een ander met de functie van [VZV]’. Dit betekent vervolgens dat Vandeweghe weliswaar een potentieel probleem voor de 2VZV-hypothese wegneemt maar dat er nog steeds geen dwingende reden is om de PP *met zijn confraters* in (11) als partnerobject te analyseren: het zou net zo goed als *met zijn kinderen* in (12) een bijwoordelijke bepaling kunnen zijn.

5. De conceptuele argumentatie voor de 2VZV-hypothese

De discussie hierboven heeft laten zien dat de empirische motivatie voor de 2VZV-hypothese niet bijster sterk is. Het is daarom goed om ook de conceptuele motivatie voor deze hypothese te onderzoeken. Deze bestaat uit twee onderdelen: (i) partnerobjecten zijn semantisch gemotiveerd doordat werkwoorden waarvoor aangenomen wordt dat zij een dergelijk object selecteren, inherent reciproque zijn; (ii) als er twee nominale objecten mogelijk zijn dan is de nulhypothese dat er ook twee VZV-en mogelijk zijn.

5.1 Reciprociteit

Het eerst genoemde conceptuele argument voor de aanname van een partnerobject valt onmiddellijk weg als er een alternatieve verklaring zou zijn voor de (veronderstelde) verplichte reciprociteit. Dergelijke verklaringen bestaan al sinds Lakoff & Peters (1969), waarin voorgesteld wordt dat het subject van de zin en de *met*-PP onderliggend een soort nevenschikkende structuur vormen. Kayne (1994: §6.3) blaast dit voorstel nieuw leven in en suggereert de structuur in (13b). Kayne schrijft het verschil tussen (13a) en (13b) toe aan het feit dat het voorzetsel *met*, maar niet het voegwoord *en* in staat is naamval toe te kennen aan de NP *Marie*, zodat in (13a) de gehele nevenschikking naar de subjectpositie van de zin verplaatst moet worden om nominatief toegekend te krijgen, maar in (13b) alleen het eerste

‘conjunct’. De twee structuren komen overeen in het feit dat de ‘nevengeschikte’ groep in beide gevallen meervoudig is en dus reciproque geïnterpreteerd kan worden.

- (13) a. [Jan en Marie]_i zijn [_{VP} *t_i* getrouwd].
b. Jan_i is [_{VP} [*t_i* met Marie] getrouwd].

Merk op dat *trouwen* een onaccusatief werkwoord is en dat het subject daarom een intern argument is dat binnen VP wordt basisgegenereerd: dit zou aanleiding kunnen zijn om *met Marie* in (13b) in traditionele termen inderdaad als een soort VZV te benoemen. Maar de voorbeelden in (14) laten zien dat een soortgelijke analyse ook gegeven kan worden voor *praten over*, dat normaal gesproken een extern argument als subject neemt, dat volgens de huidige generatieve standaardtheorie wordt basisgegenereerd in de specificerder van een zgn. ‘licht’ werkwoord *v* (dus extern aan VP).

- (14) a. [Jan en Marie]_i hebben [_{VP} *t_i* *v* [_{VP} over het VZV gediscussieerd]].
b. Jan_i heeft [_{VP} [*t_i* met Marie] *v* [_{VP} over het VZV gediscussieerd]].

Als de analyses in (13) en (14) inderdaad hout snijden, laat dit zien dat zowel de 2VZV-analyse van Vandeweghe c.s. als de adverbiale analyse van mijzelf onjuist is; de juiste analyse zou dan zijn dat het vermeende partnerobject een restant is van een complex intern of extern argument. Ik wil hier opmerken dat ik de door Kayne gesuggereerde analyse al kort besproken heb in Broekhuis (2014: 106ff.), maar dat ik de implicaties daar om verschillende redenen niet verder heb uitgewerkt: (i) het artikel gaat immers over de vraag of er dubbele-VZV-constructies bestaan en niet over de vraag hoe de onderliggende intuïtie met betrekking tot reciprociteit in een generatief kader verantwoord zou kunnen worden; (ii) de analyse in (13) en (14) is niet eenvoudig uit te drukken in termen van de traditionele grammatica en een gedetailleerde uitwerking zou daarom niet gepast geweest zijn in de context waarin het artikel verschenen is; (iii) de strikte omvangbeperkingen maakten een dergelijk uitwerking ook praktisch onuitvoerbaar.

De belangrijkste conclusie van de bespreking hierboven is dat de verplichte reciprociteit van het werkwoord niet kan worden opgevoerd als conceptueel argument voor de 2VZV-analyse van Vandeweghe c.s., omdat er wellicht (verscheidene) andere manieren zijn om deze intuïtie te verantwoorden, ook binnen een theoretisch kader als de generatieve grammatica.

5.2 Symmetrie

Ten slotte twee opmerkingen over het symmetrie-argument uit Vandeweghe (2014: 11): ‘De logica zegt nu dat, als er twee NP-objecten in een zin voor kunnen komen (direct en indirect object), er normaliter ook twee PP-objecten mogelijk zouden moeten zijn’ omdat dit ‘recht doet aan een voor de hand liggende symmetrie’. Nu ben ik zeer gevoelig voor argumenten betreffende elegantie en eenvoud en ik kan me dus goed voorstellen dat Vandeweghe voorkeur heeft voor een dergelijk elegante nulhypothese. De symmetrie gaat echter niet helemaal op omdat er significante syntactische verschillen bestaan tussen nominale dubbel-objectconstructies en de vermeende dubbel-VZW-constructies. Zo blijkt het volstrekt onmogelijk om het direct object weg te laten terwijl het normaal gesproken wel mogelijk is om het inhoudsobject weg te laten. Sterker nog, we moeten aannemen dat het partnerobject in veel gevallen zelfs niet *kan* voorkomen met een inhoudsobject, zoals blijkt uit de werkwoorden *trouwen/worstelen (met)*. Dit is volstrekt onverwacht als de vermeende symmetrie niet alleen semantisch maar ook syntactisch van aard zou zijn.

- (15) a. Jan bood Marie (*een kop koffie) aan.
b. Jan discussieerde met Marie (over het VZV).

Ook is de dwingende kracht van de logica mij onduidelijk omdat m.i. de mate van elegantie van een hypothese slechts beoordeeld kan worden in de context van een volledige theorie. Zo is er een gezaghebbende generatieve analyse waarin nominale dubbel-objectconstructies afgeleid worden van de structuur in (16), waarin het meewerkend voorwerp fungeert als een predikaat dat het direct object als logisch subject neemt.

- (16) [_{vP} NP_{subj} *v* [_{VP} V [_{PredP} NP_{DO} Pred [_{PP} P NP_{IO}]]]]

Omdat de ruimte me ontbreekt om de derivatie van de nominale dubbelobjectconstructies te bespreken, moet ik hiervoor verwijzen naar het overzichtsartikel van Den Dikken (2012). Het cruciale punt is echter dat een dergelijke analyse al gauw aanleiding geeft om te stellen dat het werkwoord slechts één complement kan nemen, dat twee (of wellicht meer) constituenten kan bevatten die voorheen als intern argument werden aangeduid. Dit is dan ook wat voorgesteld wordt in Den Dikken (2006). In een dergelijke theorie zou echter niet de 2VZV-hypothese de nulhypothese zijn, maar de 1VZV-hypothese: logische subjecten hebben

immers in het prototypische geval de vorm van een NP en niet van een PP. Dit voorbeeld laat zien dat het formuleren van nulhypothesen uitsluitend op basis van empirische observaties niet mogelijk is: nulhypothesen kunnen alleen worden geformuleerd in het kader van een goed uitgewerkte theorie.

6. Waarom zou een deelzin maximaal één voorzetselvoorwerp kunnen bevatten?

Mijn antwoord op de vraag van SV is dat er geen enkele *a priori* reden is te bedenken waarom de 1VZV-hypothese juist zou moeten zijn: de motivatie voor deze hypothese ligt dan ook niet zoals SV veronderstelt in de 2IA-hypothese en evenmin in de door haar al eerder gehekelde classificatie van werkwoorden op grond van hun nominale argumenten, maar in de geobserveerde taalfeiten. Binnen het generatieve kader geldt de 2IA-hypothese als niet meer dan een observationele generalisatie en we hebben in §0 gezien dat de feitelijke verklaring daarvan een verrassende vorm kan aannemen.

Referenties

- Broekhuis, Hans (2004). Het voorzetselvoorwerp. *Nederlandse Taalkunde* 9, 97-131.
- Broekhuis, Hans (2014). Dubbel-voorzetselvoorwerpconstructies? In: Freek van de Velde, Hans Smessaert, Frank van Eynde & Sara Verbrugge (red.), *Patroon en argument. Een dubbelfeestbundel bij het emeritaat van William Van Belle en Joop van der Horst*. Leuven, Leuven University Press, 103-113.
- Broekhuis, Hans, and Norbert Corver (te verschijnen). *Syntax of Dutch. Coordination*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Broekhuis, Hans, Norbert Corver & Riet Vos (2015). *Syntax of Dutch. Verbs and verb phrases, Volume 1*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Colleman, Timothy (2014). Nog eens de dubbel-voorzetselobjectconstructie. In: Freek Van de Velde, Hans Smessaert, Frank van Eynde & Sara Verbrugge (red.), *Patroon en argument. Een dubbelfeestbundel bij het emeritaat van William van Belle en Joop van der Horst*. Leuven, Universitaire Pers Leuven.
- Colleman, Timothy & Martine Delorge (2010). Inhoudsobjecten, partnerobjecten en de dubbel-voorzetselobject-constructie. In: Johan De Caluwe & Jacques van Keymeulen (red.), *Voor Magda. Artikelen voor Magda Devos bij haar afscheid van de Universiteit Gent*. Gent, Academia Press, 111-126.

- De Vries, Mark (2006). The syntax of appositive relativization: On specifying coordination, false free relatives, and promotion. *Linguistic Inquiry* 37, 229-270.
- De Vries, Mark (2009). Specifying coordination: an investigation into the syntax of dislocation, extraposition and parenthesis. In: Cynthia R. Dreyer (red.), *Language and linguistics: emerging trends*. New York, Nova, 37-98.
- Den Dikken, Marcel (2006). *Relators and linkers. The syntax of predication, predicate inversion, and copulas*. Cambridge, MA/London: MIT Press.
- Den Dikken, Marcel (2012). Ditransitieven en het nut van hiërarchische structuur en derivatie. *Nederlandse Taalkunde* 17, 362-379.
- Kayne, Richard S. (1994). *The antisymmetry of syntax*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Lakoff, Geoffrey & Stanley Peters (1969). Phrasal conjunction and symmetric predicates. In: Sanford A. Schane & David A. Reibel (red.), *Modern Studies in English: readings in transformational grammar*. Englewood Cliffs, N.J., Prentice-Hall, 113-142.
- Neeleman, Ad & Fred Weerman (1999). *Flexible syntax. A theory of case and arguments*. Dordrecht/Boston/London: Kluwer.
- Schermer-Vermeer, Ina (2006). Worstelen met het voorzetselvoorwerp. *Nederlandse Taalkunde* 11, 146-167.
- Vandeweghe, Willy (2014). *Met* valt niet altijd samen met *samen met*. Een repliek op Broekhuis (2014). *Verslagen & Mededelingen van de KANTL* 124, 1-12.
- Vandeweghe, Willy & Timothy Coleman (2011). Drie-argumentstructuurconstructies met een voorzetselobject. *Verslagen & Mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 121, 205-228.
- Vandeweghe, Willy & Magda Devos (2003). Relationele subtypen bij voorzetselobjecten. *Leuvense Bijdragen* 92, 103-114.